

Město Strakonice

Ing. Markéta Bučoková
Tisková mluvčí města Strakonice
Velké náměstí 2
386 01 Strakonice

725 586 678
marketa.bucokova@mu-st.cz

Tisková zpráva č. 54, ze dne 24. 11. 2023

Pivovar Strakonice 1649, jehož mottem je „Řemeslo s pěnou“ již v závěru loňského roku odstartoval projekt, v rámci kterého prezentuje a zároveň oceňuje osobnosti, které si za své povolání a mnohdy i poslání zvolily řemeslo, které je buď neobvyklé, nebo naopak jeho začátky sahají do hluboké historie. Tito řemeslníci dokazují, že dávná řemesla stojí za to křísit a udržovat.

Zvony jsou hlasem domova. Co paměť sahá, provázely lidská pokolení a to doslova od kolébky až po hrob. Pod rukama zvonaře vznikají věci, které k životu nejsou nutné. Přesto je lidé chtějí a to nejen pro samotné vědomí toho, že zvon mají, ale snad i proto, že jsou spojením mezi nebem a zemí. Michal Votruba je v malé vesničce na jihu Čech ve svém rodu zakladatelem zvonařství. K jeho práci ho přivedla touha poznávat věže, ze kterých svými mohutnými hlasy zvony udávají běh života. V dílně Michala Votruby vznikají zvony tradičním způsobem. Poctivé řemeslo a um lidských rukou nedokáže nahradit žádná z moderních technologií. Proto byl zvonař Michal Votruba vybrán jako další zástupce nositelů dávných řemesel a ambasador projektu „Řemeslo s pěnou“.

Dnes v pátek 24.11.2023 byl v degustovně pivovaru ředitelem Dušanem Krankusem oceněn jako čtvrtý v řadě. I přes své mládí má Michal Votruba na kontě více než 250 ulitých zvonů, od těch nejmenších s váhou kolem jednoho kilogramu až po nejtěžší, přes půl tuny vážící zvon, který ulil do kostela v Klenčí pod Čerchovem. I ve Strakonících zanechal Michal Votruba svoji stopu. Slavnostně, za přítomnosti stovek lidí, byl do věže kostela sv. Markéty 16. května 2019 zavěšen zvon nesoucí jméno sv. Jana Nepomuckého. Téměř na den přesně, o tři roky později, pak Michal Votruba instaloval zvony do kostela Panny Marie Bolestné na Podsrpu. Renovovaný zvon sv. Václav a nový zvon sv. Anežka Česká.

Zvony z dílny Michala Votruby znějí v rozličných koutech světa. V Itálii, Rusku, Slovensku. U nás je uslyšíte hlavně v jižních, středních, severních Čechách, na Vysočině, na Královéhradecku. Votrubova dílna je limitována velikostí pece, kdyby ovšem byla větší, mohl by ulít zvon o váze až 1200 kg. Ovšem takových míst, kam by takový velikán v Čechách mohl být umístěný, moc není.

Když posloucháte vyprávění mistra zvonaře, nezbyvá než před umem předků, kteří lili zvony před více než osmi sty roky, s pokorou smeknout. Přece jenom ač se v dílně Michala Votruby pracuje tradičním způsobem, dnešní zkušenosti a znalosti značně pomáhají k dokonalosti díla. To tehdejší lidé neměli a přesto zvony z té doby, a nejsou to žádní drobcí, ale dvoutunoví velikáni, dodnes znějící v věži.

Jak vzniká zvon?

Každý zvon je originál a jen lidská ruka mu může dát vlastnosti, které každý z nich má mít. Ulít zvon znamená začít na místě, kde bude zavěšen. Přesně změřit místo, zjistit jaké zvony na místě zvoní a hledět do budoucna. Mnohdy práce odlitím jednoho zvonu nekončí, pokud je místo dostatečně velké existuje možnost, že přijdou nové generace s touhou ulít další zvony. Ty pak budou muset všechny souznít. Zvonařina není práce pro pomíjivý okamžik jednoho života, zvony přežívají staletí i generace a tak musí každý ze zvonařů uvažovat.

Odlití zvonu je velká sláva, které v řadě případů bývají přítomni ti, pro které je zvon ulíván. Než ovšem

k samotnému ulití dojde, předchází mu složitá práce technických výkresů a výpočtů opřená o fyzikální znalosti. Tón zvonu totiž podle Michala Votruby dodává tvar a síla zvonového žebra. Jak ho docílit už je jeho tajemstvím. Když je tohle všechno připraveno, udělají se šablony. Jedna pro jádro, což je dutina budoucího zvonu, druhá pro falešný zvon a třetí pro plášť nebo, chcete-li, košili zvonu. Jádro jsou do homole vyskládané cihly, které se následně mažou speciální hlinou. Ponejprv hrubou, jak jádro nabývá na mocnosti, završuje se tou nejjemnější, až se docílí přesného tvaru. Falešný zvon pak souží jako základ pro zvonovou formu. Díky voskovému povrchu tak může zákazník poprvé vidět reálnou podobu budoucího zvonu včetně nazdobení. Je-li vše podle přání klienta, pak se začínají nanášet na falešný zvon jednotlivé vrstvy hlíny rozředěné pivem, které dají vzniknout plášti zvonu. Tak vznikla pod rukama zvonaře třídílná forma, kterou zbývá už jenom zahřát. To, co bylo z vosku a sádla, se nenávratně roztaví. A tohle je ten moment, kdy mezi jádrem a pláštěm vzniká dutina pro nalití kovu. Formu zvonař stáhne kovovými obručemi, uloží do licí jámy, kterou upěchuje hlinou, aby nepukla a vydržela obrovský nápor zvonoviny roztavené na 1100 °C, a začne se se samotným odlitím zvonu. Příprava zabere několik měsíců, odlití pouhých pár minut, během kterých se zpečetí všechna zvonařova práce. Bývá zvykem, že se před samotným odlitím dílu požehná, aby se dobře zrodilo. Tohle je jen zdánlivý konec příběhu jednoho zvonu. Formy se rozbijí, zvon se vyjme a poprvé vydá svůj zvuk.

Že netušíte co má společného pivovar se zvonařinou?

Během výroby formy pro zvon se musí falešný zvon překrývat vrstvou hlinité směsi. Ta v minulosti poměrně nepěkně zapáchala, protože se do ní přidávaly kobylince. V dílně Michala Votruby to naopak velmi příjemně voní, to proto, že do směsi namísto kobylinců přidává pivo.

Pivovar Strakonice 1649 již ocenil varhanáře Petera Nožinu, výrobce paliček Vojtěcha Pelíška a šermíře a majitele největší dílny na výrobu historických zbraní Jana Jelínka.

Pivovar Strakonice 1649

Ocitáme se v předvánočním čase, a to je přesně ta chvíle, kdy Pivovar Strakonice 1649 přichází, aby obohatil sváteční tabule napříč celým regionem. Pro letošní Vánoce je připraven Žitný sváteční speciál, uvařený ze tří druhů sladů. Kromě klasického sladu plzeňského typu obsahuje žitný a pražený žitný slad, díky kterému pivo získává lehce praženou chuť s tóny chleba a ořechů. O příjemnou hořkost a chmelovou vůni se starají přidání odrůdy českých chmelů Vital, Premiant a nová odrůda Boomerang. Speciál bude v prodeji od 29.11.2023, vy jste ale měli tu čest být mezi prvními, kteří ho dnes ochutnali. Ať chutná, zdobí slavnostní tabule, zpříjemní sváteční chvíle a Dej Bůh štěstí.

Ing. Markéta Bučková, PR

